

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 32/21, 20 Ağustos 2021)

Geçen hafta neler oldu?

- İktidar; geçen yıl ekim ayında yürürlüğe soktuğu sosyal medyaya sansür düzenlemesinin üzerinden 1 yıl geçmeden, yeni bir sansür düzenlemesi daha hazırlıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Ekim'de Meclis'in açılmasıyla birlikte gündeme geleceğini söylediği düzenlemeyle, ceza kanununda "dezenformasyon ve mezenformasyon" gibi yeni suçlar yer alacak. Mevcut suçlarda uygulanan artırım sebepleri sosyal medya aracılığıyla işlenen suçlar için de geçerli olacak. Ayrıca BTK veya RTÜK içerisinde sosyal medyayı denetleme görevini yürütecek "Sosyal Medya Başkanlığı"nın kurulması da gündemde ...
- İktidar "yalan haberle" mücadele iddiasıyla verili sansür araçlarını daha da güçlendirmenin hesabını yaparken, 2017 yılında Article19 öncülüğünde hazırlanan [İfade Özgürlüğü, "Yalan Haber", Dezenformasyon ve Propaganda hakkında Ortak Bildiri](#) metni "iktidarın yeni sosyal medya düzenlemesi" adımlarına dair endişelerimizi özetliyor...
- Erdoğan, "*Türk ekonomisi toparlanma sürecini geride bırakarak atılım ve şahlanış dönemine girdiğini ispatlamış oldu*" dedi. Merkez Bankası'nın toplam rezervleri; bu hafta, bir önceki haftaya kıyasla, 1 milyar 911 milyon dolar düşerek 107 milyar 99 milyon dolara indi.
- Taliban tarafından yönetimin ele geçirildiği Afganistan'dan komşu ülkelere yönelen göç dalgası Türkiye'yi de etkiliyor. İran sınırına, mültecilerin geçişini engellemek için, 295 kilometrelik duvar örülüyor. Taliban yöneticilerinin yaptığı açıklamaları memnuniyetle karşıladıklarını belirten Erdoğan, "*Türkiye'nin Afganistan'daki varlığı yeni yönetimin işini kolaylaştıracaktır*" dedi.
- İDEF'21 15. Uluslararası Savunma Sanayii Fuarı Açılış Töreni'nde konuşan Erdoğan, "*Eğer barış istiyorsan daima savaşa hazır olmalısın*" dedi.
- Ankara Altındağ'da Suriyelilere yapılan saldırıya dair açıklama yapan 18 sivil toplum örgütü; "toplumu nefret söyleminden uzak durmaya, ayrımcılık ve ırkçılık tuzağına düşmemeye" çağırdı. Ayrımcı dilin acilen sonlandırılması gerektiğini ifade eden sivil toplum kuruluşları, göç ile ilgili uygulanan politikalar hakkında kamuoyunun açık ve şeffaf bir şekilde bilgilendirilmesi, göçmen ve mülteciler üzerinde bir tehdit unsuruna dönüşen belirsizliklerin ve keyfi yaklaşımların terk edilmesi gerektiğini vurguladılar.
- Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Devlet Denetleme Kurulu'nun yetkileri genişletildi. Kamuya yararlı dernekler, vakıflar, kooperatifler, birlikler ile bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştirakleri de Devlet Denetleme Kurulu'na denetlenebilecek. Detaylar [için...](#)
- Suç örgütü lideri olduğu gerekçesiyle yargıladığı ve hakkında beraat kararı verdiği sanığın otelinde sanıkla birlikte içki masasında görüntülenen Manavgat Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı açığa alındı.
- 1 ay önce "750 Delta varyantı var" diyen Sağlık Bakanı, "Delta varyantı yüzde 90'ı geçti" dedi. 1 Temmuz'dan bu yana, vaka sayıları ve ölümlerin ciddi oranda arttığına

dikkat çekerek 4. pike yaklaşıldığı uyarısında bulunan Türk Tabipleri Birliği, "Bu varyantta bulaşıcılığın her bir kişi için en az 5 ile 7 kişi gibi yüksek bir rakama ulaşması nedeniyle toplumsal bağışıklık için aşılama oranı yüzde 80-85 olmalı" dedi. Prof. Dr. Onur Başer'in iller arasında son üç yıldaki ölüm sayılarını karşılaştırarak yaptığı incelemeye göre, Covid-19 ölümleri resmi verilere göre 53 bin civarında olsa da gerçek rakam 110 bini aşmış durumda.

- Batı Karadeniz'deki sel felaketinde can kaybı 81'e yükseldi. Bölgede inceleme yapan CHP heyetinin ön raporunda selin yol açtığı felakete; yanlış imar ve yapılaşma politikaları, yanlış su yönetimi politikaları, HES'ler, dere ıslah çalışmaları gibi etkenlerin neden olduğu vurgulandı.

Düşünce ve ifade özgürlüğü gündemini takip ettiğimiz haftalık video programımız “[COGITO ERGO SUM](#)” her hafta [YouTube](#) kanalımızda yayında...

Tüm video bültenlerimize erişim için [tıklayınız...](#)

İnsan Hakları Derneği ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı'yla birlikte ülkede yaşanan ifade özgürlüğü ihlallerini aylık olarak düzenlediğimiz video konferanslarla kayıt altına almayı sürdürüyoruz. “[Neler Oluyor? Temmuz 2021](#)” raporumuza erişim için [tıklayınız...](#)

EngelliWeb 2020 raporu

İfade Özgürlüğü Derneği'nin hazırladığı EngelliWeb 2020 raporunun verilerine göre; son 14 yılda Türkiye'den 467 bin 11 web sitesi, 150 bin URL adresi, 7 bin 500 Twitter hesabı, 50 bin tweet, 12 bin YouTube videosu, 8 bin Facebook içeriği, 6 bin 800 Instagram içeriği erişime engellendi. Sadece 2020'de erişime engellenen web sitesi sayısı 58 bin 809. Ayrıca

2020’de 5 bin 645 haber adresi 236 farklı sulh ceza hakimliği tarafından verilen 819 farklı kararla sansürlendi. Raporun tamamına ulaşmak [için...](#)

Sosyal medya paylaşımlarına soruşturma

Mülteci Medyası Derneği’nin paylaştığı Altındağ olaylarına ilişkin sosyal medya içerikleri hakkında İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı “halkı kin ve düşmanlığa tahrik” suçlamasıyla soruşturma başlattı. 10 Ağustos’ta Suriyeli bir mültecinin iki kişiyi bıçakladığı haberleriyle başlayan olaylar tüm Altındağ’da mültecilere ait ev ve işyerlerinin yağmalanması

ve çok sayıda kişinin yaralanmasıyla devam etmiş, ilk olayda yaralanan vatandaşlardan biri yaşamını yitirmişti.

Kalp Çarpıntısı kitabı hakkında soruşturma

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, İngiliz yazar Alice Oseman’ın kaleme aldığı Yabancı Yayınlarından çıkan çeviri-grafik kitap “Kalp Çarpıntısı” hakkında “müstehcenlik” gerekçesiyle soruşturma başlattı; Çocukları Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu’ndan inceleme istedi. D&R ve İdefix kitabın internet satışlarını durdurdu. Kitap cinsel yönelimi

nedeniyle okulunda zorbalığa uğrayan Charlie’nin Nick isimli bir başka gençle tanışması sonrası yaşadıklarını konu ediniyor...

Bakanlık Boğaziçi tutuklamalarını savundu

Adalet Bakanlığı, Boğaziçi Üniversitesi’ndeki sergide Kabe görselinin yere serildiği gerekçesiyle başlatılan soruşturma kapsamında yapılan tutuklamalarla ilgili olarak Anayasa Mahkemesi’ne verdiği cevapta, bir kez daha homofobiye başvurdu; LGBTİ+’ları “haram” diyerek hedef gösterdi. Bakanlığa göre eşcinsellik İslam dinine göre "haram" kabul

ediliyor ve tutuklama kararları da hukuka uygun...

İkizdere'deki yaşam savunucuları hakkında 'takipsizlik' kararı

Cengiz İnşaat’ın Rize İkizdere İşkencedere Vadisi’ndeki taş ocağı projesine karşı yaşam alanlarını korumak isteyen 6 kişiye açılan soruşturma, takipsizlikle sonuçlandı. 20 Nisan’dan beri süren direnişte; köylülerle, vadiye giren şirket elemanlarını koruyan

güvenlik güçleri arasında arbeye çıkmış ve 6 köylü hakkında “devletin askeri ve emniyet teşkilatını alenen aşağılama ve görev yaptırmamak için direnme” suçlamasıyla soruşturma açılmıştı.

16.08.2021 Tarihli Yasaklama Kararı...

16.08.2021

Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırları ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldıran olayların önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel ayağın devranını temin ile gözetilerek yapılan yasaklamaların düzenlenmesi amacıyla, Van il sınırları içerisinde 17/08/2021 tarihinden geçerli 31/08/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanunun 17. Maddesine istinaden YASAKLANMIŞTIR.

İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulumunun/açılması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri broşür ve el ilanı dağıtılması, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkrası hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında MÜLKİ İDARE AMİRİNİN İZNİNE BAĞLANMIŞTIR.

Kamuoyuna Saygıyla Duyurulur...

Van'da eylem yasağı uzatıldı

Van'da 17-31 Ağustos 2021 tarihleri arasında yapılacak olan her türlü gösteri, yürüyüş, miting, toplantı, çadır kurma, oturma eylemi gibi etkinlikler valilik tarafından yasaklandı. Valilik basın açıklamalarına da mülki idare izni şartı getirdi. Van Valiliği'nin ilk olarak 2016'daki darbe girişiminin ardından olağanüstü hali gerekçe göstererek 21 Kasım

2016 tarihinde ilan ettiği eylem ve etkinlik yasağı, 5 yıldır kesintisiz sürüyor.

Gazeteci Merdan Yanardağ hakkında soruşturma

TELE 1 TV Genel Yayın Yönetmeni gazeteci Merdan Yanardağ hakkında, 23 Mayıs'ta Birgün gazetesinde yayınlanan “Düzenin Mafyalaşması” yazısında “devleti ve hükümeti aşağıladığı” suçlamasıyla soruşturma başlatıldı.

DEDAŞ'ı protesto eden çiftçiler serbest bırakıldı

Urfa'da elektrik kesintileri nedeniyle Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.'yi protesto eden ve jandarmanın biber gazıyla müdahale ettiği çiftçilerden 11'i tutuklanma talebiyle sevk edildikleri mahkemece adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Ankara'da sosyal medya operasyonu

Aralarında HDP Genel Merkezi çalışanlarının da olduğu 6 kişi, “sosyal medya paylaşımları” gerekçe gösterilerek, yapılan polis operasyonlarında gözaltına alındılar. Gözaltına alınanlar arasında, katıldığı sokak röportajında sarf ettiği “hard kapitalizm” sözleriyle gündeme gelen Azadi Kaya da bulunuyor.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- Adli tatil nedeniyle duruşmalara ara verilmiştir...